

Verslag

**HaskoningDHV Nederland B.V.
Transport & Planning**

In kader van: Ruimtelijke Visie Grootchalige Duurzame Energie
Gemeente Heumen
Datum: 30 november 2018

Ons kenmerk: BG2639TPNT1811301315

Onderwerp: Verslag dialoogsessie Overasselt op 22 oktober 2018

1 Inleiding

De gemeente Heumen heeft alle inwoners uitgenodigd om mee te denken over een duurzame toekomst. Hoe kunnen en willen wij op een duurzame manier aan onze energievraag voldoen? Waar is plek voor windmolens en zonnevelden en waar niet volgens u? Het energiecircus Heumen is met de circustent van Burgers geven Energie naar de vier kernen in de gemeente Heumen geweest om de mening van bewoners op te halen. Tijdens deze avonden is de noodzaak en de achtergrond van het vraagstuk toegelicht. Vervolgens konden de bewoners meedenken door in groepjes over kansenkaarten voor windenergie en zonne-energie te praten en stickers te plakken om de omvang van duurzame energievoorzieningen aan te geven. Hierbij is de volgende opzet gehanteerd:

1. Landen:
 - Hoe kijkt u aan tegen de opgave van duurzame energie voor de gemeente Heumen?
 - Wat is uw doel voor vanavond? (hoe zit u aan tafel?)
2. De opgave:
 - Waar zou er volgens u windenergie kunnen in de gemeente? (Hier konden deelnemers antwoord op geven door stickers op een kaart te plakken)
 - Welke voorwaarden zouden er voor windenergie moeten gelden?
 - Waar zou er volgens u zonne-energie kunnen in de gemeente? (Hier konden deelnemers antwoord op geven door stickers op een kaart te plakken)
 - Welke voorwaarden zouden er voor zonne-energie moeten gelden?
3. Vervolg:
 - Welke kansen ziet u nog om bij te dragen aan de opgave?
 - Zou u willen deelnemen in een burger coöperatie of op andere wijze willen bijdragen?
 - Wilt u in het vervolgproces betrokken zijn en zo ja op welke wijze?

Dit verslag geeft een samenvatting van de avond in Overasselt op 22 oktober 2018. De resultaten worden aan de hand van de drie fases besproken. Dit verslag gaat over wat de deelnemers tijdens de avond ingebracht hebben en bevat niet de mening of visie van de gemeente Heumen zelf. De opmerkingen van de deelnemers zijn gebundeld en gecategoriseerd, dit is zo objectief mogelijk gedaan.

2 Landen

Bij het landen hebben de deelnemers aangegeven waarom ze naar de bewonersavond zijn gekomen. Veel mensen zijn gekomen omdat ze informatie willen en mee willen denken over de opgave. Ook hebben ze hun zorgen over de landschappelijke impact van windmolens geuit. Veel deelnemers zien de opgave als een nationale opgave en vinden dat die dan ook centraal (landelijk) opgelost moet worden. De bewoners hebben de volgende zorgen uitgesproken tijdens de discussies:

- De gemeente moet samenwerken met andere gemeenten, vanuit de regio naar de opgave kijken;
- Zorg om landschappelijke en cultuurhistorische waarden;
- Sommige bewoners geven aan dat het voelt alsof ze eigenlijk geen keuze of inspraak hebben;
- Alle daken moeten eerst vol met zonnepanelen;
- Waterkracht bij sluizen benutten;
- Wat doet de gemeente met opslag?
- Sommige deelnemers zien de urgentie en vinden dat de opgave juist voor 2050 voldaan moet worden;
- Kosten.

3 Opgave

3.1 Algemeen

Het doel van de avond was om inwoners naar hun mening en ideeën te vragen over duurzame energie. Een belangrijk punt daarbij was dat de deelnemers over een concrete invulling van de opgave voor de gemeente discussieerden. Om deze discussie te faciliteren zijn kansenskaarten gemaakt. De kansenskaarten geven de wettelijke en beleidsmatige kaders voor duurzame energie weer. Vervolgens is met op maat gemaakte stickers die zonnenvelden of windmolens voor stelden op de kaarten aangegeven welke mogelijkheden of onmogelijkheden de deelnemers zagen. Op deze manier hebben de deelnemers met de stickers hun eigen visie op de opgave gegeven. Om de opgave begrijpelijk te maken zijn factsheets uitgedeeld. Op deze factsheet staat beschreven wat de opgave is en hoe deze bepaald is. De opgave staat hieronder kort beschreven, voor meer informatie kunt u het iReport bekijken via [deze link](#).

De opgave voor elektriciteitsproductie door grootschalige duurzame energieopwekking (zonneparken en windenergie) in Heumen is minimaal 115 TJ. Het minimumscenario gaat uit van maximale besparing en een maximale benutting van kleinschalige energieopwekking binnen de bebouwde omgeving. Het plus-scenario heeft een extra opgave voor elektriciteit omdat er in dit scenario vanuit gegaan wordt dat de potentie voor besparing en kleinschalige energieopwekking niet optimaal benut wordt en er extra energie nodig is voor innovaties zoals waterstof. In totaal loopt het plus-scenario op tot 228 TJ grootschalige duurzame energieopwekking. Bij de dialoogsessies is het plusscenario van 228 TJ als uitgangspunt genomen. Om dit doel te kunnen bereiken moeten 10 windmolens worden gebouwd of 92 hectare zonnepanelen worden aangelegd (of een combinatie van wind en zon). Samen met de bewoners is zowel voor wind- als zonne-energie gekeken naar de mogelijke locaties. Op de kaarten op de volgende pagina's staan de locaties die tijdens de avond in Overasselt zijn aangewezen door aanwezigen. De kaarten geven alle ingetekende plekken van alle groepjes weer. De vlekken zijn transparant, locaties waar meerdere vlekken over elkaar liggen zijn daardoor donkerder. In de volgende paragrafen worden de resultaten voor wind- en zonne-energie vanuit de bewoners nader toegelicht.

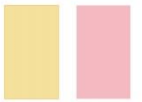
RESULTATEN OVERASSELT

windenergie
geen
windenergie

RESULTATEN OVERASSELT

zonne-energie
geen
zonne-energie

Op de kaarten is te zien dat het gebied langs de A73 en het zweefvliegveld de voorkeur hebben. Er zijn echter ook groepjes die het zweefvliegveld als niet geschikt voor energie-opwekking hebben aangegeven. Verder valt op dat veel gebieden zijn aangegeven waar geen duurzame energieopwekking zou moeten komen, zoals de uiterwaarden bij Overasselt en Nederasselt, het vennengebied en een deel van het open komgebied.

3.2 Resultaten

3.2.1 Windenergie

De voorkeur gaat uit naar een concentratie van windmolens langs de A73, gecombineerd met zonnevelden. Hier zijn de windmolens en zonnevelden niet tot last volgens de deelnemers. Windmolens op het zweefvliegveld vormen een discussiepunt: sommige groepjes willen dit wel (zweefvliegveld wordt door weinig mensen gebruikt) en sommigen willen dit juist niet (recreatieve functie en natuurwaarden van het bos zijn belangrijk).

Door velen is genoemd dat de windmolens niet over de gemeente verspreid (versnipperd) moeten worden. Als uitgangspunt is naar voren gekomen dat burgers moeten kunnen participeren, zowel financieel als met inspraak.

Overige uitgangspunten en aandachtspunten:

- Afstemmen op nationaal en regionaal niveau is noodzakelijk;
- Liever hogere molens zodat er minder nodig zijn;
- Windmolens mogen niet in de uiterwaarden;
- Combineren met zonnevelden;
- Windmolens mogen niet hoger dan de zoom;
- Windmolens mogen niet in natuurgebieden;
- Er moeten goede afspraken gemaakt worden met de grondeigenaren voor compensatie.

3.2.2 Zonne-energie

Uit de discussie kwam naar voren dat er flink ingezet moet worden op zon op dak (hoewel dit al onderdeel van de opgave is). Sommige deelnemers opperden zelfs dat het verplicht zou moeten worden. Voor grootschalige zonne-energie is ook het gebied langs de A73 vaak aangegeven. Hier worden zowel zonneparken als een geluidsscherm/wal met zonnepanelen als goede mogelijkheden gezien.

Deelnemers geven aan liever een concentratie van zonnepanelen te hebben. Dus liever een paar grote zonne-parken, dan meerdere kleine verspreid over de gemeente. Als argument wordt aangedragen dat dit efficiënter is (op het gebied van aansluitingskosten) en minder impact op het landschap heeft.

Overige uitgangspunten of aandachtspunten:

- Combineren en concentreren;
- Zonneparken worden landschappelijk ingepast. Er zijn verschillende manieren voor inpassing of inrichting van de parken genoemd:
 - Bijenkasten en bloemen;
 - Bomenrij;
 - Lage begroeiing;
 - Schapen of kippen onder en tussen de panelen.
- Zonnepanelen mogen niet ten koste gaan van bos;
- Liever geen akkergrond opofferen.

3.2.3 Overige ideeën

Naast de bovengenoemde aandachtspunten en uitgangspunten zijn er nog de volgende ideeën aangedragen:

- Zonnepanelen aan de zuidkant van dijken;
- Zon boven parkeerplaatsen;
- Meer inzetten op besparing. Genoemde voorbeelden:
 - Halveren van straatverlichting;
 - Stimuleren van energiebesparing en duurzaam consumeren door gemeente.

4 Vervolg

Er zijn nog drie andere dialoogsessies geweest, hiervan worden ook verslagen gemaakt. De resultaten gebruikt de gemeente Heumen, ondersteund door adviesbureau Royal HaskoningDHV, voor het opstellen van de ruimtelijke visie duurzame energie. De resultaten worden niet één op één overgenomen, maar het is wel de bedoeling dat er zo veel mogelijk wensen en kansen in de ruimtelijke visie geborgd worden.

Het volgende figuur geeft een globale planning weer:

